

1553 21. Dec. 1893: 1. Beh. af Lovf. om Arbejdsretter m. m. 1554

drastisk Tvang, der i den Henseende lægges paa de paaagældende, men jeg tror med Forslagsstilleren, at der gives ingen anden Vej. Man maa vistnok gøre det, som her er foreslaaet; det er det eneste, hvorved man kan sikre sig, at Valgene i alt Fald komme i Stand. Men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at Sagen alligevel ikke er uden sine Vanskeligheder, thi det er jo en Ting, med Hensyn til hvilken man meget vel kan spørge: Hvad betyder det egentlig, naar der staar: „derjom enten Arbejdsgivere eller Arbejdere paa kollektiv Maade afholde sig fra Deltagelse i Valget?“ Ja, hvad vil det sige: „Arbejdsgivere eller Arbejdere paa kollektiv Maade?“ Vil det sige, at det skal være dem alle sammen, paa den ene Side enten alle Arbejdsgivere eller alle Arbejdere, eller vil det blot sige, at det skal være det overvejende Flertal af dem, eller hvorledes skal det forstaaes? Det er et Spørgsmaal, som i et givet Tilfælde let kan foranledige megen Tvivl og Strid, thi det er kun, naar de afholde sig „paa kollektiv Maade“, at man har Lov til at gaa frem paa den Maade, som § 8 omtaler, og skulde man gaa hen og gøre det, uden at det var „paa kollektiv Maade“, maatte det, som var foreslået, betragtes som ugyldigt. Derfor tror jeg ogsaa, at det er et Udtryk, som i alt Fald maatte afløses af en meget bestemtere Betegnelse. Jeg skal med Hensyn til § 11 kun gøre den Bemærkning, at der i Lovens savnes en udtrykkelig Udtalelse et eller andet Sted om, at Dommeren afgør Sagen efter de fleste Stemmer. Ganste vist indeholder jo Lovens flere Bestemmelser, som naturlig forudsætte det, s. Eks. hele den Tvang, som § 8 skulde udøve, vil jo falde bort, falde i Vandet, hvis man ikke forudsætter det, men i sig selv vilde det jo dog være rigtigt, at der et eller andet Sted kom en Udtalelse om, at Arbejdsretterne affige Dommen efter de fleste Stemmer.

Hvad det tredje Afsnit angaar, nemlig Sagers Behandling for Arbejdsretterne, skal jeg ikke gaa dybt ind i Detaillerne. Jeg erkender fuldkomment, hvad den ærede Forslagsstiller udtalte, at her var han inde paa et Gebet, hvor han selv egentlig ikke kunde betragtes som sagkyndig, og hvor der kommer mange saadanne Smaaspørgsmaal frem, som maaske ikke egne sig til at behandles

her i en stor Forsamling. Jeg er ganske enig med den ærede Forslagsstiller i, at det Ord „mundtlig“ i § 12, 2det Stykke, maa — i det mindste naar der ikke tilvejebringes en anden Forudsætning, hvorom jeg senere skal komme til at tale — forstaaes som ensbetydende med Protokolltilføjelse. Altsaa Forhandlingen for Retterne kommer ikke til at foregaa mundtlig i egentlig Forstand, men deraf ville de Herrer se, at den ogsaa kommer til at foregaa meget langsomt; thi naar alt det, som Parterne have at sige, og alt det, som Vidner og andre, der skulle afhøres, have at sige, skal protokolleres, bliver det en sen Procedure, og saa vil en Sag, hvori der skal afhøres flere Vidner, og hvori Parterne ere noget veltalende, meget godt kunne fylde en hel Formiddag. Men det er ganske vist, som den ærede Forslagsstiller udtalte, at navnlig under den Forudsætning, at der skal være Appel, er det ikke muligt at gøre anderledes, saa man maa tage det saaledes, der skal foreligge et Grundlag for Overdomstolene, naar der skal appelleres, og det kan ikke tilvejebringes paa anden Maade end ved Protokolltilføjelse. Det kan da være et Spørgsmaal, om der virkelig er noget vundet ved at udelukke Indlægs Fremlæggelse, thi det maa jo bestandig vel erindres, at det er dog alligevel noget nemmere for Retten, at Folk i Stedet for maaske et protokollere i Timevis, fremlægge et Indlæg. Muligt er det naturligvis at ordne Sagen saaledes, at den hele Procedure foregaa ved Protokolltilføjelse. Men det, som jeg vil gøre gældende mod § 12, og som efter min Mening er en meget praktisk Indvending mod den, er, at det efter min Mening aldeles ikke gaar an at komme ind paa, at Sager af den Natur, naar de blot dreje sig om mere end 100 Kr., kunne appelleres, og at de saa kunne appelleres lige til Højesteret. Det er noget, som efter min Mening ikke gaar an. Det er for det første et Brud paa det almindelige Princip i vor Retsgang, som jeg ikke indser, at noget kan retfærdiggøre. Hvorfor skulle disse Sager ind før Højesteret mere end alle andre Sager af tilsvarende Natur, saasom Uensdesager, Sager mellem Arbejdsgivere og Dageljere, og Sager mellem Landmænd og